

Jaarrekening 2016 Oikocredit Nederland Fonds

Met een lening heeft Annika stoffen gekocht om traditionele rokken te maken voor de vrouwen in Limpopo, Zuid-Afrika. Dankzij haar verdiensten kan ze nu het schoolgeld voor haar kinderen betalen.

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Verslag van de beheerder	4
2. Meerjarenoverzicht 2012-2016	7
3. Jaarrekening 2016	
Balans per 31 december 2016	9
Staat van baten en lasten over het jaar 2016	10
Kasstroomoverzicht	11
Toelichting op de jaarrekening 2016	12
• Toelichting op de Balans	16
• Toelichting op de Staat van baten en lasten	18
• Overige gegevens	20
4. Toelichting Oikocredit UA	21
5. Controleverklaring	23

1. Verslag van de beheerder

Algemeen

De vereniging Oikocredit Nederland promoot het werk van Oikocredit in Nederland en trekt beleggingsgeld aan. In Nederland gebeurt dat via het Oikocredit Nederland Fonds, waarvan Stichting Beheer Oikocredit Nederland Fonds (hierna SBONF) beheerder is.

In 2016 hebben wij succesvol voortgebouwd op de in 2015 gestarte campagne. Door het diverse palet van marketingactiviteiten waaronder internet-advertenties en gerichte televisie- en radio-uitingen, is het ons gelukt om meer dan 1925 nieuwe beleggers aan te trekken. Waar wij in ons vorige jaarverslag nog de bezorgdheid uitspraken over de groei van de jaarlijkse uitstroom, is deze in 2016 voor het eerst in lange tijd gedaald. Het totaal belegd vermogen is dan ook gegroeid met het recordbedrag van 20,4 miljoen euro.

De intrinsieke waarde van aandelen Oikocredit UA, de belangrijkste belegging van het fonds, steeg in 2016 met 0,4% naar 220,52 € Oikocredit UA keerde 2% dividend uit over 2015, waarmee het

interim-dividend van het Oikocredit Nederland Fonds op 3,10 € (1,55%) kon worden gehandhaafd. Het management van Oikocredit UA heeft de verwachting uitgesproken over 2016 opnieuw 2% dividend te kunnen uitkeren, maar heeft er aan toegevoegd dat voor de jaren daarna rekening zal moeten worden gehouden met een mogelijk lager dividend. Dit kan directe consequenties hebben voor het dividend van ONF. Wij hebben onze participanten in maart 2017 per brief geïnformeerd over deze gewijzigde verwachtingen.

Resultaten

Het fondsvermogen groeide in 2016 met 21% tot 116,3 miljoen (2015: 8%). De bruto instroom van participaties lag met 24,9 miljoen 90% hoger dan in 2015 (13,1 miljoen). De uitstroom als gevolg van terugkoop van participaties bedroeg 4,6 miljoen en was 22% lager dan in 2015. Het ONF sluit 2016 af met een positief financieel resultaat van 1,4 miljoen tegen 1,3 miljoen positief in 2015. Het interim-dividend dat in 2016 werd uitbetaald bedroeg 1,4 miljoen.

Interne beheersing

Het bestuur onderkent een aantal risico's die zich van buitenaf of intern kunnen voordoen. Deze worden periodiek besproken en waar nodig wordt actie ondernomen. Bovendien zijn in de gehanteerde procedures waarborgen opgenomen waardoor deze risico's worden gereduceerd.

Het meest in het oog springende risico is het zogenaamde spreidingsrisico. Het Oikocredit Nederland Fonds belegt namelijk voor maximaal 99% in aandelen Oikocredit UA en is daarmee zeer afhankelijk van de gang van zaken bij Oikocredit UA. Wat betreft de internationale activiteiten van Oikocredit UA zijn vervolgens de volgende risico's het meest belangrijk:

- **Landenrisico**
Economische en/of politieke problemen, soms in combinatie met extreem hoge inflatie, kunnen het onmogelijk maken voor de ontvanger van financieringen van Oikocredit UA om te voldoen aan de (terug)betalingsverplichtingen aan Oikocredit UA.

Om het landenrisico van haar financieringsportefeuille te verminderen, is deze portefeuille gespreid over vele regio's en landen.

- **Valutarisico**
De meeste leningen en investeringen van Oikocredit UA zijn in lokale valuta, zodat Oikocredits partners geen valutarisico's lopen. Oikocredit UA heeft een speciaal fonds dat deze valutarisico's opvangt.
- **Kredietrisico**
Het risico van Oikocredits investeringen in partners verschilt per partner en is afhankelijk van factoren zoals de sector waarin de partner actief is en de kwaliteit van het management.

Oikocredit UA evalueert al deze factoren zorgvuldig via een interne haalbaarheidsstudie, die door een Credit Committee van Oikocredit UA wordt beoordeeld. Toch kan het voorkomen dat een partner (een deel van) zijn lening of rente niet kan terugbetalen. Om de gevolgen van deze risico's te beperken houdt Oikocredit UA een reserve aan. Deze reserve wordt in stand gehouden door een jaarlijkse

toevoeging van niet als dividend uitgekeerd resultaat. Mede als gevolg van deze reserve heeft Oikocredit UA

sinds haar oprichting in 1975 steeds haar eigen aandelen kunnen inkopen voor de nominale waarde. Daarnaast bestaan

andere risico's voor participanten in het Oikocredit Nederland Fonds. Voor een uitgebreidere beschrijving hiervan

verwijst SBONF naar het prospectus van het Oikocredit Nederland Fonds. De risico-informatie is te vinden in het hoofdstuk Risicoprofiel, vanaf bladzijde 18.

Het Oikocredit Nederland Fonds beschikt over een beschrijving van de bedrijfsvoering, die voldoet aan de eisen van de Wet op het financieel toezicht (Wft) en het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo). In 2009 is een externe compliance officer aangesteld om de bedrijfsvoering te beoordelen en zo nodig de procedures aan te passen. SBONF heeft kennis genomen van zijn bevindingen over het boekjaar 2016 en van de bevindingen van de accountant bij de controle van de jaarrekening over 2016. Op grond hiervan heeft SBONF geconstateerd dat de beschrijving van de inrichting van de bedrijfsvoering voldoet aan het bepaalde ingevolge artikel 3:17, tweede lid, onderdeel c, en 4:14, eerste lid van de Wft en is geconcludeerd dat de bedrijfsvoering van ONF in materieel opzicht effectief en overeenkomstig de beschrijving functioneert.

Door middel van haar krediet via Oikocredit-partner Uganda Microcredit Foundation heeft Scobie Namata uit Oeganda meer kunnen inkopen en haar groentestral kunnen uitbreiden.

Vanwege ONF's grote afhankelijkheid van de gang van zaken bij Oikocredit UA vindt frequent overleg plaats tussen het bestuur van SBONF en het management van Oikocredit UA.

Per 1 januari 2016 is het Oikocredit Nederland Fonds overgestapt naar een nieuwe bewaarder, zijnde Darwin Depository Services B.V. De door Darwin Depository Services B.V. ten behoeve van Oikocredit Nederland Fonds uitgevoerde activiteiten zijn periodiek geëvalueerd en naar tevredenheid van het bestuur van SBONF uitgevoerd.

Prognose

Het bestuur van SBONF rekt voor 2017 wederom op een groei van zowel het fondsvermogen als het aantal beleggers. Dit is gebaseerd op de plannen tot voortzetting van de marketingactiviteiten als op de (inter-)nationale aandacht voor duurzaam ondernemen en duurzame beleggingen. De voor 2017 geplande ontwikkeling van Mijn Oikocredit, een online omgeving voor beleggers, zal in

grote mate bijdragen aan het gemak waarmee onze klanten hun belegging in het Oikocredit Nederland Fonds kunnen beheren.

Stichting Beheer Oikocredit Nederland Fonds

mr. E.C. Udo, voorzitter
drs. M. Glazener, secretaris

drs. J. van Eeghen, penningmeester
mr. M.P. den Ottolander, bestuurslid
ir. E.H. Kok, bestuurslid

2 • Meerjarenoverzicht 2012-2016 (alle bedragen x € 1.000)

	2016	2015	2014	2013	2012
Fondsvermogen bij aanvang jaar	95.951	88.738	85.235	80.724	76.928
Uitgifte participaties	24.930	13.119	9.692	8.233	8.294
Gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-	-	-	-173	10
Opbrengsten uit beleggingen	1.801	1.693	1.581	1.668	1.639
	<u>122.682</u>	<u>103.550</u>	<u>96.508</u>	<u>90.452</u>	<u>86.872</u>
Inkoop participaties	4.566	5.829	6.056	3.599	4.630
Kosten beheer, bewaargeving en administratie	405	406	385	365	342
Uitgekeerd interim-dividend	1.393	1.364	1.329	1.253	1.175
Fondsvermogen einde jaar	<u>116.318</u>	<u>95.951</u>	<u>88.738</u>	<u>85.235</u>	<u>80.724</u>
Samenstelling van het fondsvermogen					
Beleggingen	112.638	94.815	86.866	76.242	80.163
Liquide middelen	4.219	1.423	2.152	9.298	830
Saldo vorderingen en schulden	-539	-287	-280	-305	-269
Fondsvermogen einde jaar	<u>116.318</u>	<u>95.951</u>	<u>88.738</u>	<u>85.235</u>	<u>80.724</u>
Participanten, Intrinsieke Waarde en Koers					
Aantal deelnemers	12.084	10.397	9.707	9.125	8.767
Aantal participaties	578.552	476.732	440.282	422.102	398.932
Intrinsieke waarde per participatie volgens het prospectus	201,07	201,29	205,44	205,56	206,06
Koers (*)	200,00	200,00	203,10	203,10	203,10

(*) Vanaf 1 mei 2015 wordt een vaste uitgifteprijs ad € 200 gehanteerd voor een door het Fonds uit te geven participatie.

3 • Jaarrekening 2016

Met een microkrediet kan Romer (25) uit Bolivia grotere partijen materiaal inkopen voor zijn meubelmakerij. Daardoor kan hij een betere prijs bedingen en houdt hij er meer aan over.

BALANS PER 31 DECEMBER 2016 (VÓÓR RESULTAATBESTEMMING)

(alle bedragen in euro's)

ACTIVA	31-12-2016	31-12-2015
Beleggingen		
Aandelen Oikocredit UA (1)	112.637.500	94.815.303
	<u>112.637.500</u>	<u>94.815.303</u>
Vorderingen		
Overige vorderingen (2)	2.500	6.595
	<u>2.500</u>	<u>6.595</u>
Overige activa		
Liquide middelen (3)	4.218.921	1.422.763
	<u>4.218.921</u>	<u>1.422.763</u>
Totaal activa	<u>116.858.921</u>	<u>96.244.661</u>

PASSIVA		
Kortlopende schulden		
Rekening-courant gelieerde organisaties (4)	188.751	65.568
Nog te betalen terugkoop uitgegeven participaties (5)	346.406	222.046
Overige schulden (6)	6.364	6.458
	<u>541.521</u>	<u>294.072</u>
NETTO-ACTIVA	<u>116.317.400</u>	<u>95.950.589</u>
Fondsvermogen (7)		
Uitgegeven participaties	115.710.347	95.346.329
Overige reserves	604.260	681.029
Onverdeeld resultaat	2.793	-76.769
TOTAAL FONDSVERMOGEN	<u>116.317.400</u>	<u>95.950.589</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER HET JAAR 2016

(alle bedragen in euro's)

	2016	2015
BATEN		
Opbrengsten uit beleggingen		
Dividend (8)	1.798.206	1.661.833
Saldo Opgelopen Verwacht Dividend (9)	0	24.935
Rente banken (10)	2.500	6.262
Som der baten	1.800.706	1.693.030
LASTEN		
Beheerkosten SBONF (11)	404.596	405.953
Som der lasten	404.596	405.953
Resultaat	1.396.110	1.287.077
Verdeling resultaat		
Interimdividend	1.393.317	1.363.846
Onverdeeld resultaat	2.793	-76.769
	1.396.110	1.287.077

KASSTROOMOVERZICHT

(alle bedragen in euro's)

	2016	2015
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Aankoop aandelen Oikocredit UA	-18.272.197	-9.949.193
Verkoop aandelen Oikocredit UA	<u>450.000</u>	<u>2.000.000</u>
	-17.822.197	-7.949.193
Ontvangen rente	6.595	40.748
Ontvangen cash dividend	1.798.206	1.661.833
Beheerskosten SBONF	<u>-404.596</u>	<u>-405.953</u>
Netto kasstroom uit beleggingsactiviteiten	-16.421.992	-6.652.565
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte participaties	24.068.789	12.271.537
Inkoop participaties	-4.566.472	-5.828.664
Uitgekeerd cash interim-dividend	-531.615	-516.801
Meegekocht dividend/uitbetaald dividend	124.360	-3.614
Nog uit te geven participaties	-95	-35.931
Mutaties rekening-courant gelieerde organisaties	<u>123.183</u>	<u>37.210</u>
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten	19.218.150	5.923.737
Mutatie liquide middelen	<u>2.796.158</u>	<u>-728.828</u>
Liquide middelen		
Liquide middelen begin periode	1.422.763	2.151.591
Liquide middelen einde periode	4.218.921	1.422.763
Mutatie liquide middelen	<u>2.796.158</u>	<u>-728.828</u>

Toelichting op de jaarrekening 2016

(alle bedragen in euro's)

Oprichting van het Fonds

Het Oikocredit Nederland Fonds (ONF) is eind 2002 opgericht op initiatief van Oikocredit Nederland (hierna ON). Het voor de beheerder van het fonds, Stichting Beheer Oikocredit Nederland Fonds (hierna SBONF), benodigde vermogen werd beschikbaar gesteld door ON. Het Fonds is gevestigd in Utrecht, Arthur van Schendelstraat 550, 3511 MH Utrecht.

Karakter van het Fonds

ONF is een fonds voor gemene rekening. Het beheer van de activa geschiedt door SBONF. Alle activa die deel uitmaken of deel gaan uitmaken van het Fonds zijn, respectievelijk worden, ten titel van beheer verkregen door de Stichting Juridisch Eigendom Oikocredit Nederland Fonds ten behoeve van het Fonds (en daarmee de Participanten). Verplichtingen die deel uitmaken of deel gaan uitmaken van het Fonds zijn, respectievelijk worden, eveneens aangegaan op naam van deze Stichting. Hierdoor is een adequate vermogensscheiding aangebracht tussen het vermogen van het Fonds en het vermogen van de Beheerder overeenkomstig de wettelijke regeling voor fondsen voor gemene rekening.

Darwin Depositary Services B.V. treedt vanaf 1 januari 2016 op als Bewaarder van het Fonds als bedoeld in art 4:62m onder de Wft. De Bewaarder is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Amsterdam, onder nummer 59855622. De statutaire directie van de Bewaarder wordt gevormd door de heren M.C.J. Bouw, F.C. Hand en P.H.W.M. Van Schaik.

De kosten van het bestuur worden gedragen door de beheerder. ONF is een open end beleggingsfonds, zoals in het prospectus aangegeven.

ONF is een fonds waarbij conform het prospectus één keer per maand uitgifte en inkoop van participaties plaatsvindt. In bijzondere gevallen kan de beheerder uitgifte

en inkoop van participaties beperken. Met inachtneming van het bepaalde in paragraaf 2.6 en 2.7 van het prospectus zal het ONF te allen tijde bereid zijn tot uitgifte en inkoop van participaties over te gaan, behalve:

- indien in redelijkheid verwacht kan worden dat de uitgifte van participaties tot gevolg zal hebben dat de belangen van de meerderheid van de bestaande participanten onevenredig worden geschaad; of
- indien belegging van het door uitgifte van participaties te ontvangen bedrag, gelet op marktomstandigheden, onverantwoord of onmogelijk is; of
- indien de beheerder de berekening van de intrinsieke waarde per participatie heeft opgeschort op gronden zoals gesteld in paragraaf 2.5 'Waardebepaling Participaties' van het prospectus; of
- indien Oikocredit UA de inkoop van aandelen Oikocredit UA geheel of gedeeltelijk heeft opgeschort.

SBONF beschikt over een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten, verkregen op grond van artikel 2:65 Wft. Als gevolg van de inwerkingtreding van de AIFMD is deze vergunning per 22 juli 2014 van rechtswege omgezet in een nieuwe vergunning door de AFM. De jaarrekening van de beheerder is in te zien via www.oikocredit-nederlandfonds.nl of op te vragen via Oikocredit Nederland, Arthur van Schendelstraat 550, 3511 MH Utrecht.

Het Fonds belegt conform haar beleggingsdoelstellingen het bijeengebrachte fondsvermogen. Het Fonds belegt voor minimaal 97% en maximaal 99% van de Beschikbare gelden in aandelen Oikocredit UA en houdt minimaal 1% en maximaal 3% van de Beschikbare gelden aan in liquide middelen. Zie voor meer informatie over de beleggingsdoelstellingen van het Fonds alsmede de beleggingsrestricties hoofdstuk 3 'Beleggingsdoelstellingen en beleggingsbeleid'.

ONF is een belastingplichtig lichaam voor de vennootschapsbelasting, echter, met ingang van 1 januari 2008 heeft de inspecteur een beschikking afgegeven voor ONF als Vrijgestelde Beleggingsinstelling voor de Vennootschapsbelasting. De uitgifteprijs voor een door het Fonds uit te geven participatie bedraagt € 200.

Indien de uitgifteprijs van een aandeel Oikocredit UA wordt gewijzigd, kan de beheerder besluiten de uitgifteprijs van een participatie dienovereenkomstig aan te passen. De inkoopprijs voor een door de beheerder in te kopen participatie bedraagt € 200 dan wel indien de Intrinsieke Waarde per participatie lager is dan € 200, deze lagere Intrinsieke Waarde. Alle overige transacties vinden plaats via de beheerder. Door de beheerder wordt een beheervergoeding in rekening gebracht bij het ONF.

Kosten ten laste van de participant

De beheerder is conform het prospectus bevoegd om een jaarlijkse beheervergoeding in rekening te brengen bij het ONF.

Vanaf 1 juli 2016 brengt de Beheerder jaarlijks na vaststelling en ontvangst van het

dividend van Oikocredit een beheervergoeding in rekening bij het Fonds. Deze beheervergoeding bedraagt 0,45% van het aantal aandelen Oikocredit vermenigvuldigd met Euro 200 welke het Fonds in zijn bezit heeft gehad gedurende het voorgaande kalenderjaar en voor zover deze aandelen recht op dividend geven over het voorgaande kalenderjaar waarbij het volgende bepalend is: (1) aandelen die bij de uitkering van dividend recht hadden op minder dan 100% van het dividend worden voor dat geringere percentage meegeteld; en (2) aandelen die niet meer in het bezit van het Fonds zijn, maar die bij de uitkering van dividend nog recht gaven op een (procentuele) uitkering van dividend, worden voor het betreffende percentage meegeteld.

Tot juli 2016 bracht de Beheerder aan het einde van elke maand een beheervergoeding van 1/12e deel van 0,45% van het aantal uitstaande participaties vermenigvuldigd met Euro 200 in rekening bij het Fonds. Als gevolg van deze wijziging per 1 juli 2016 wordt het totaal van de in de periode januari 2016 tot en met juni 2016 bij het Fonds in rekening gebrachte beheervergoeding éénmalig verrekend als voorheffing met de totale beheervergoeding die het Fonds volgens de nieuwe berekeningssystematiek verschuldigd zal zijn over 2016.

Indien blijkt dat bovengenoemde beheervergoeding ontoereikend is, (de beheerkosten derhalve meer bedragen dan het saldo van bovengenoemde beheervergoeding), is de Beheerder bevoegd deze overschrijding van de beheerkosten ten laste van het Fonds te brengen door verhoging van de genoemde 0,45% tot een maximum van 1,25%. Deze overschrijding betreft slechts die kosten die door de Beheerder in redelijkheid zijn gemaakt of gemaakt zullen worden. Dit zal voor akkoord aan de Bewaarder en de externe compliance officer worden voorgelegd en pas van kracht worden nadat de Participanten hiervan minimaal een maand tevoren in kennis zijn gesteld, alsook publicatie hiervan op de website van het Fonds. De gemaakte kosten zullen worden verantwoord in de jaarrekening over het desbetreffende jaar. Bovengenoemde percentages zijn gebaseerd op een schatting van de kosten in relatie tot het verwachte toekomstige vermogen van het Fonds.

Er worden geen transactiekosten in rekening gebracht aan de Participant.

Lopende Kosten Factor

Bij beleggingsfondsen geldt de Lopende Kosten Factor (LKF) als indicatie van de kosten van een belegging. De LKF is de verhouding tussen het totaal van de gemaakte relevante kosten en de gemiddelde intrinsieke waarde van het beleggingsfonds over het boekjaar. De LKF voor ONF over het jaar 2016 bedraagt 0,38% (geheel 2015: 0,45%). Deze daling in 2016 ten opzichte van 2015 is veroorzaakt door de per 1 juli 2016 gewijzigde berekening systematiek van de jaarlijkse beheervergoeding.

Intrinsieke Waarde

Conform het prospectus is de intrinsieke waarde van het Fonds gelijk aan het saldo van (i) de bezittingen (vastgesteld volgens onderstaande grondslagen) minus (ii) de schulden (vastgesteld volgens onderstaande grondslagen).

De grondslagen voor de bepaling van de intrinsieke waarde en het resultaat luiden als volgt:

- Voor zover niet anders is vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.
- Transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de valutakoers op transactiemoment. Balansposten luidend in vreemde valuta worden omgerekend tegen de slotkoers per maandelijkse balansdatum. De in een boekjaar ontstane koersverschillen worden ten laste van het resultaat gebracht.
- De aandelen Oikocredit worden gewaardeerd tegen kostprijs, zijnde de nominale waarde van de aandelen van Euro 200, tenzij de actuele waarde van een aandeel Oikocredit op maandelijkse balansdatum lager is dan deze nominale waarde. In dit geval wordt de belegging tegen de actuele waarde gewaardeerd.
- Gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen worden via het resultaat over het boekjaar, verwerkt in de overige reserves.
- Dividendopbrengsten worden verantwoord op het moment van vaststelling van het dividend door Oikocredit.
- Renteopbrengsten worden verantwoord in de periode waarop ze betrekking hebben.
- Kosten worden verantwoord in de periode waarop ze betrekking hebben.

Conform het prospectus per 1 juli 2016 (paragraaf 2.6) wordt de Intrinsieke Waarde vastgesteld per 31 december vóór verwerking van eventuele uitgifte of inkoop van

Participaties per die datum. Dit leidt tot een bijstelling van het eigen vermogen en van het aantal uitstaande participaties.

Berekening Intrinsieke Waarde	2016	2015	2014
Fondsvermogen ONF	116.317.400	95.950.589	88.737.440
Mutatie uitstaande participaties december	-2.797.493	-2.100.695	-1.456.780
Verwacht Dividend Oikocredit*	0	0	1.660.454
Opgelopen Verwacht Dividend*	0	0	31.639
Intrinsieke Waarde ONF	113.519.907	93.849.894	88.972.753
Aantal participaties per 1 december	564.571	466.235	433.084
Intrinsieke waarde per Participatie	201,07	201,29	205,44

* Tot 1 mei 2015 werden voor de berekening van de Intrinsieke Waarde twee extra wijzigingen aangebracht. Het eigen vermogen werd vermeerderd met het "Verwacht Dividend Oikocredit" (het verwachte maar nog niet gedeclareerde dividend over de achterliggende periode op de aandelen Oikocredit UA die in het bezit zijn van het fonds). Vervolgens werd de in de jaarrekening opgenomen balanspost "Opgelopen Verwacht Dividend" buiten beschouwing gelaten. Beide wijzigingen komen te vervallen door het in werking treden van het gewijzigde Prospectus per 1 mei 2015.

Gelieerde partijen

Oikocredit Ecumenical Development Cooperative Society U.A. (Oikocredit UA)

SBONF is lid van de coöperatieve vereniging Oikocredit U.A. en heeft één stem in de Annual General Meeting. Oikocredit UA betaalt een vergoeding voor de promotionele activiteiten en het voeren van de deelnemersadministratie aan SBONF. Deze vergoeding is in onderlinge overeenkomst afgesproken en deze is niet op arm's length basis (zakelijkheid) afgesproken.

Oikocredit ontwikkelingsvereniging Nederland (ON)

De administratie en marketing van ONF is uitbesteed aan Oikocredit ontwikkelingsvereniging Nederland. De gerelateerde kosten worden door ON in rekening gebracht bij SBONF. Hiertegenover ontvangt SBONF een beheervergoeding van ONF ter dekking van deze marketing- en administratiekosten en een vergoeding van Oikocredit UA.

Stichting Beheer Oikocredit Nederland Fonds (SBONF)

Door SBONF wordt maandelijks een beheervergoeding in rekening gebracht bij ONF. Deze vergoeding dekt de kosten van ONF die door SBONF betaald worden. Door SBONF wordt jaarlijks een vergoeding ontvangen van Oikocredit UA. De door SBONF ontvangen vergoeding voor het jaar 2016 bedraagt € 418.216 (geheel 2015: € 427.530).

Darwin Depositary Services B.V.

Darwin Depositary Services B.V. treedt vanaf 1 januari 2016 op als Bewaarder van het Fonds als bedoeld in art 4:62m onder de Wft. De Bewaarder is voor onbepaalde tijd opgericht op 29 januari 2014 en statutair gevestigd te Amsterdam. De Bewaarder is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Amsterdam, onder nummer 59855622. De statutaire directie van de Bewaarder wordt gevormd door de heren M.C.J. Bouw, F.C. Hand en P.H.W.M. Van Schaik.

Stichting Juridisch Eigendom Oikocredit Nederland Fonds

Alle activa die deel uitmaken of deel gaan uitmaken van het Fonds zijn, respectievelijk worden, ten titel van beheer verkregen door de Stichting Juridisch Eigendom Oikocredit Nederland Fonds ten behoeve van het Fonds (en daarmee de Participanten). Het bestuur van deze entiteit wordt per 1 januari 2016 gevoerd door de Stichting Beheer Oikocredit Nederland Fonds.

Grote beleggers

Er zijn geen participanten die meer dan 25% in het eigen vermogen van het Fonds vertegenwoordigen.

Risico's Oikocredit Nederland Fonds

De belangrijkste risico's van het Fonds zijn hieronder vermeld. Een uitgebreide toelichting omtrent de afzonderlijke risico's staat opgenomen in het Prospectus Oikocredit Nederland Fonds d.d. 1 juli 2016, paragraaf 4.2 Risico's van het Fonds.

- 1. Concentratierisico**
- 2. Risico inkoop prijs**
- 3. Liquiditeitsrisico**
- 4. Inflatie risico**
- 5. Rendementsrisico**
- 6. Kredietrisico's**
- 7. Risico van beperkte liquiditeit Participaties**
- 8. Risico fondsstructuur**
- 9. Risico verhandelbaarheid**

Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening is opgesteld volgens de voorschriften die zijn vastgelegd in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, Wft en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 Beleggingsinstellingen. Ten opzichte van het voorgaand jaar hebben geen wijzigingen in de grondslagen plaatsgevonden. Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode.

Balans

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de reële waarde per balansdatum; de aandelen Oikocredit UA tegen de verkrijgingsprijs of lagere intrinsieke waarde. De vorderingen worden gewaardeerd tegen de actuele waarde per balansdatum. De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar. De liquide middelen staan ter directe beschikking.

Staat van baten en lasten

De baten en lasten worden verantwoord in de periode waarop zij betrekking hebben. De hoogte van het dividend wordt bepaald na het moment van vaststelling. Niet gerealiseerde waarde mutaties worden als koersverschillen in de Staat van baten en lasten opgenomen.

Toelichting op de balans

(alle bedragen in euro's)

Financiële Vaste Activa

Het Fonds belegt conform haar beleggingsdoelstellingen het bijeengebrachte fondsvermogen. Het Fonds belegt voor minimaal 97% en maximaal 99% van de Beschikbare gelden in aandelen Oikocredit UA en houdt minimaal 1% en maximaal 3% van de Beschikbare gelden aan in liquide middelen.

Risico's Oikocredit UA

De belangrijkste risico's van Oikocredit UA zijn hieronder vermeld. Een uitgebreide toelichting omtrent de afzonderlijke risico's staat opgenomen in het Prospectus Oikocredit Nederland Fonds d.d. 1 juli 2016, paragraaf 4.1 Risico's van Oikocredit.

1. Landenrisico
2. Liquiditeitsrisico
3. Valutarisico
4. Inflatierisico
5. Projectenrisico
6. Juridische risico's

1 Aandelen Oikocredit UA 01-01-2016 Aankoop Verkoop 31-12-2016

Aandelen Oikocredit UA	<u>94.815.303</u>	<u>18.272.197</u>	<u>450.000</u>	<u>112.637.500</u>
------------------------	-------------------	-------------------	----------------	--------------------

Beleggingen

De verkrijgingsprijs van de aandelen Oikocredit UA bedraagt € 200. De aandelen Oikocredit UA worden uitgegeven en ingekocht tegen maximaal de nominale waarde van de aandelen, zijnde € 200. De intrinsieke waarde van de aandelen Oikocredit UA bedraagt per 31 december 2016 € 220,52 (31 december 2015: € 219,57). Er worden geen transactiekosten in rekening gebracht door Oikocredit UA.

Vorderingen

2. Overige vorderingen

Onder de overige vorderingen is een rentevordering op de spaarrekeningen verantwoord. Per balansdatum bedraagt deze vordering € 2.500 (eind 2015: € 6.595).

Overige activa

3. Liquide middelen

Spaarrekening

Dit betreft het saldo op een spaarrekening bij de ASN Bank ad € 362.953 (eind 2015: € 358.129) en een internetspaarrekening bij de ING Bank € 1.775.972 (eind 2015: € 556.203). Dit tegoed is per direct opvraagbaar. De rente is variabel en wordt periodiek vastgesteld.

Rekening-courant banken

Dit betreft rekening-courant rekeningen bij de ING Bank ad € 2.079.996 (eind 2015: € 508.431). Deze saldi zijn per direct opvraagbaar. De rente op de rekening-courant is variabel en wordt periodiek vastgesteld.

De liquide middelen zijn hoger dan het in het prospectus voorgeschreven maximum van 3% van de beschikbare gelden. Dit is veroorzaakt door de relatief hoge instroom in het fonds aan het eind van het boekjaar. Deze hoge instroom heeft geresulteerd in de aankoop van aandelen Oikocredit U.A. ter waarde van EUR 2,9 miljoen, welke aankoop is betaald in de eerste werkdagen van januari 2017. Als met deze aankoop rekening wordt gehouden, voldoet de stand van de liquide middelen weer aan de eisen van het prospectus.

Kortlopende schulden

4. Rekening-courant gelieerde organisaties

De rekening-courantschuld aan ON heeft enerzijds betrekking op bedragen die door ON ontvangen zijn ten behoeve van ONF en anderzijds op bedragen die door ONF verschuldigd zijn aan ON uit hoofde van overdrachten naar Duurzaam Belegd.

5. Nog te betalen terugkoop uitgegeven participaties

Voor balansdatum heeft een aantal participanten te kennen gegeven participaties aan te bieden aan het ONF. In overeenstemming met de administratieve voorwaarden zoals vermeld in het prospectus, worden in te kopen participaties aan het eind van de betreffende maand verwerkt. Naast het onder deze post genoemde bedrag van € 346.406 (eind 2015: € 222.046) is er ook nog een bedrag van € 178.510 aan nog te betalen terugkoop uitgegeven participaties waarbij ON de crediteur is. Dit bedrag is begrepen in Rekening-courant Oikocredit Nederland (zie toelichting 4).

7. Fondsvermogen

	31-12-2016	31-12-2015
SBONF	0	34.969
ON	<u>188.752</u>	<u>30.599</u>
	<u>188.752</u>	<u>65.568</u>

6. Overige schulden

	31-12-2016	31-12-2015
Nog uit te keren interim-dividend	2.005	0
Nog uit te geven participaties	<u>4.239</u>	<u>6.458</u>
	<u>6.244</u>	<u>6.458</u>

	01-01-2016	Uitgifte	Inkoop	Resultaat verdeling	Resultaat	31-12-2016
In aantallen participaties	<u>476.732</u>	<u>124.652</u>	<u>-22.832</u>			<u>578.552</u>
In euro's uitgegeven participaties	95.346.329	24.930.490	-4.566.472			115.710.347
Overige reserves	681.029			-76.769		604.260
Resultaat					1.396.110	
Interim-dividend					<u>-1.393.317</u>	
Onverdeeld resultaat	-76.769			76.769	2.793	2.793
Fondsvermogen	<u>95.950.589</u>	<u>24.930.490</u>	<u>-4.566.472</u>	<u>0</u>	<u>2.793</u>	<u>116.317.400</u>

Toelichting op de Staat van baten en lasten

(alle bedragen in euro's)

8. Dividend

Op 9 juni 2016 heeft Oikocredit UA het dividend over het boekjaar 2015 vastgesteld op 2%. Conform het prospectus wordt dividend verantwoord op het moment van toezegging. Het dividend is in juni 2016 door ONF ontvangen en bedraagt € 1.798.206. Het ontvangen dividend over boekjaar 2014 bedroeg € 1.661.833. Het totale dividend is gestegen door het gestegen aantal aandelen Oikocredit UA in bezit van ONF.

9. Saldo Opgelopen Verwacht Dividend (OVD)

Dit betreft het saldo tussen ontvangen OVD en uitgekeerd OVD in de periode tussen de uitkeringen van interim-dividend voor zover de ontvangen en uitgekeerde bedragen betrekking hadden op de vaststelling van interim-dividend in juni 2015. Het OVD heeft alleen betrekking op de periode tot 1 mei 2015. Vanaf die datum zijn de fondsvoorwaarden veranderd en wordt er geen OVD meer opgebouwd.

10. Rente banken

De rente opbrengsten bedragen in het jaar 2016 € 2.500 (geheel 2015 € 6.262). De daling wordt veroorzaakt door de dalende rentevergoeding op spaartegoeden.

11. Beheerkosten SBONF

SBONF is belast met het beheer over ONF. De berekeningssystematiek van deze vergoeding is met ingang van het jaar 2016 gewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. De vergoeding voor het beheer wordt conform het prospectus per 1 juli 2016 (paragraaf 6.1) berekend.

Vanaf 1 juli 2016 brengt de Beheerder jaarlijks na vaststelling en ontvangst van het dividend van Oikocredit een beheervergoeding in rekening bij het Fonds. Deze beheervergoeding bedraagt 0,45% van het aantal aandelen Oikocredit vermenigvuldigd met Eu ro 200 welke het Fonds in zijn bezit heeft gehad gedurende

het voorgaande kalenderjaar en voor zover deze aandelen recht op dividend geven over het voorgaande kalenderjaar waarbij het volgende bepalend is: (1) aandelen die bij de uitkering van dividend recht hadden op minder dan 100% van het dividend worden voor dat geringere percentage meegeteld; en (2) aandelen die niet meer in het bezit van het Fonds zijn, maar die bij de uitkering van dividend nog recht gaven op een (procentuele) uitkering van dividend, worden voor het betreffende percentage meegeteld.

Chanteun Ban en haar man In Yit uit Cambodja hebben met hun duimafdruk hun contract voor een microkrediet bevestigd.

Tot juli 2016 bracht de Beheerder aan het einde van elke maand een beheervergoeding van 1/12e deel van 0,45% van het aantal uitstaande participaties vermenigvuldigd met Euro 200 in rekening bij het Fonds. Als gevolg van deze wijziging per 1 juli 2016 wordt het totaal van de in de periode januari 2016 tot en met juni 2016 bij het Fonds in rekening gebrachte beheervergoeding éénmalig verrekend als voorheffing met de totale beheervergoeding die het Fonds volgens de nieuwe berekeningssystematiek verschuldigd zal zijn over 2016.

Uit de vergoeding dienen alle kosten van SBONF voor de beheerder, de bewaarder, de accountant, de toezichthouder, de vermogensbeheerder en de distributeurs te worden voldaan. Ook de kosten voor marketing en administratie, waarvan de dienstverlening is uitbesteed aan ON, worden gedekt door deze vergoeding.

SBONF neemt de volgende kosten voor haar rekening voor de hieronder genoemde partijen. Dit betreft de kosten van externe dienstverleners en toezichthouders ten behoeve van het ONF.

• **Accountant**

Voor 2016 is er voor een bedrag van € 10.860 aan accountantskosten verantwoord. In 2015 bedroegen de accountantskosten voor het controleren van de jaarrekening 2015 van SBONF en ONF en voor het afgeven van een accountantsverklaring bij het prospectus € 10.609.

• **Toezichthouder**

De AFM houdt toezicht op het ONF. De opgenomen kosten voor 2016 bedragen € 17.074 (2015: € 15.891). De stijging wordt veroorzaakt door de kosten van inschrijving in het register van de Autoriteit Financiële Markten van Darwin Depositary Services B.V. als nieuwe Bewaarder van het Fonds ONF per 1 januari 2016.

• **Bewaarder**

De totale kosten inzake de Bewaarder bedraagt in 2016 € 14.520 (2015: € 27.616). De daling wordt gerealiseerd door de overstap naar Darwin Depositary Services B.V. als nieuwe Bewaarder van het Fonds ONF per 1 januari 2016.

• **Compliance**

De kosten voor compliance bedragen voor 2016 € 10.230 (2015: € 18.140).

Portfolio Omloop Factor

De portfolio omloop factor laat het volgende beeld zien:

	geheel jaar 2016	geheel jaar 2015
T1: totaalbedrag effectentransacties (aankopen en verkopen effecten)	18.722.197	11.949.192
T2: totaalbedrag transacties deelnemingsrechten (uitgifte en inkopen)	29.496.962	18.947.246
X: gemiddelde intrinsieke waarde	106.329.729	90.867.041
Portfolio Omloop Factor	-10,13%	-7,70%

De omloopfactor, ofwel de Portfolio Omloop Factor geeft de omloopsnelheid van de activa weer en wordt als volgt berekend: $[(T1-T2) / X] * 100$.

- **T1:** het totaalbedrag aan effectentransacties (effectenaankopen + effectenverkopen) van de beleggingsinstelling gedurende het halfjaar c.q. geheel jaar.
- **T2:** het totaalbedrag aan transacties (uitgifte + inkopen) van deelnemingsrechten van de beleggingsinstelling gedurende het halfjaar c.q. geheel jaar.
- **X:** de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingsinstelling. Dit is de som van de intrinsieke waarden gedeeld door het aantal waarnemingen in het onderhavige boekjaar. Het aantal waarnemingen is 12. Doordat per 1 mei 2015 de berekeningswijze van de IW gewijzigd is, is voor de bepaling van de gemiddelde intrinsieke waarde over 2015, de berekeningswijze van na 1 mei 2015 gebruikt voor alle maanden in het jaar 2015.

Omschrijving beloningsbeleid

Het bestuur van SBONF bestaat uit vrijwilligers. Er vinden geen betalingen plaats anders dan vergoeding van gemaakte kosten aan de bestuurders van SBONF. Voor de werkzaamheden wordt gebruik gemaakt van personeel van ON (dienstverleningsovereenkomst). De directeur van ON ontvangt rechtstreeks van het bestuur van SBONF richtlijnen en opdrachten omtrent het ONF.

Beloning over het boekjaar

SBONF heeft in 2016 geen personeelsleden in dienst gehad (geheel 2015: 0 personeelsleden).

In het boekjaar 2016 zijn er geen onkostenvergoedingen uitbetaald aan de bestuurders. De bestuurders van SBONF hebben per 31 december 2016 gezamenlijk 2,3 participaties in het ONF (ultimo 2015: 2,3 participaties).

Overige gegevens

Verwerking resultaat

Het onverdeelde resultaat over 2016 bedraagt positief € 2.793.

Conform het prospectus heeft de Beheerder een interim-dividend vastgesteld van 1,55% op dividenddatum 9 juni 2016. Het interim-dividend 2016 bedraagt € 1.393.317 en wordt uitbetaald in contanten, herbelegd, geschonken of wordt gebruikt om de contributie van het lidmaatschap van Oikocredit Nederland van te betalen.

De uitbetaling en verwerking heeft plaatsgevonden in de maand juli 2016. Op het dividend wordt geen dividendbelasting ingehouden conform de regels voor Vrijgestelde Beleggingsinstellingen (VBI).

Gebeurtenissen na balansdatum

Na de balansdatum hebben wij bericht ontvangen van Oikocredit U.A. dat rekening moet worden gehouden met een dividend over 2017 dat lager is dan de in vorige jaren gebruikelijke 2%. Een dergelijke verlaging van het dividend van Oikocredit U.A. zal dienovereenkomstige gevolgen hebben voor het dividend over 2017 van ONF.

4 • Toelichting Oikocredit UA

- ONF belegt voor maximaal 99% in aandelen Oikocredit UA.
- Oikocredit UA is in 1975 opgericht op initiatief van de Wereldraad van Kerken om ondernemende mensen in ontwikkelingslanden te helpen. Oikocredit UA is gevestigd in Nederland (Amersfoort).
- SBONF is de beheerder van ONF en één van de meer dan 600 leden van de coöperatie Oikocredit UA. Oikocredit UA vergoedt aan SBONF jaarlijks een bedrag ter dekking van kosten voor promotionele activiteiten en het voeren van de deelnemersadministratie.
- Oikocredit UA heeft een door de AFM goedgekeurd prospectus. De jaarrekening en het halfjaarverslag van Oikocredit UA zijn via het ONF, Arthur van Schendelstraat 550, 3511 MH Utrecht op te vragen of te downloaden van de website www.oikocredit.coop.
- Teneinde inzicht in het belangrijkste actief van ONF te verschaffen volgt onderstaand enige kwantitatieve informatie van Oikocredit UA.

	2016	2015
Aandelen Oikocredit bij ONF (€ mln)	112,6	94,8
Aandelenkapitaal Oikocredit (€ mln)	913,0	806,3
Belang ONF in Oikocredit	12,3%	11,8%
Aantal landen met Oikocredit kantoor	31	33
Aantal medewerkers (fte)	269	258
Ontwikkelingsfinanciering (€ mln)	1047,2	900,2
Portfolio at Risk 90 dagen	4,5%	5,3%
Beleggingsportefeuille (€ mln)	112,8	120,2
Netto winst (€ mln)	29,0	15,4
(Voorgesteld) dividend (€ mln)	17,1	15,0
Nominale waarde per aandeel (€)	200	200
Intrinsieke waarde per aandeel (€)	220,52	219,57

Zie voor meer informatie het jaarverslag van Oikocredit UA.

VERKORTE BALANS EN WINST- EN VERLIESREKENING OIKOCREDIT UA

Balans	31-12-2016	31-12-2015
	*1.000 euro	*1.000 euro
Actief		
Beleggingen	1.048.872	931.785
Overige vorderingen	29.048	26.497
Liquide middelen	85.790	41.000
	<u>1.163.710</u>	<u>999.282</u>
Passief		
Eigen Vermogen	1.008.545	887.491
Langlopende schulden	25.374	33.050
Kortlopende schulden	129.791	78.741
	<u>1.163.710</u>	<u>999.282</u>
Winst- en Verliesrekening		
Opbrengsten	82.540	56.140
Kosten	-31.933	-28.990
Voorziening verliezen op verstrekte financiering	-25.788	-12.454
Belastingen	-1.009	-1.050
Resultaat deelneming	<u>5.193</u>	<u>1.725</u>
Netto resultaat	29.003	15.371

5. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Oikocredit Nederland Fonds

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Oikocredit Nederland Fonds te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Oikocredit Nederland Fonds per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, de Wft en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 'Beleggingsinstellingen'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de winst-en-verliesrekening over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Oikocredit Nederland Fonds, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW, de Wft en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 'Beleggingsinstellingen'.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de

overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, de Wft en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 'Beleggingsinstellingen'.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, de Wft en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 'Beleggingsinstellingen'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het fonds in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten.

Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het fonds te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het fonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controle-opdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van

deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het fonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn,

moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een fonds haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 20 april 2017
Crowe Horwath Foederer B.V.

R. Meusen RA, w.g.

Oikocredit Nederland Fonds

**Arthur van Schendelstraat 550
3511 MH Utrecht**

T: 030 234 10 69

E: nederland@oikocredit.nl

I: www.oikocreditnederlandfonds.nl

Betaalrekening

NL23INGB0002366503

K.v.K. 30183962